

Arthur Køpckes Mindefond
Legatuddeling d. 4. maj 2023
til Ellen Friis og Henrik Vestergaard Friis

(Indled med noget om Radeerforeningen og Fonden)

Fondens opgave er at uddele hæderslegater til hvad fundatsen kalder for ”progressive danske og udenlandske kunstnere”. Det er jo ikke rigtig nogen hjælp. Den formulering gør ingenting for at indsnævre feltet. Derfor har vi i år valgt at fokusere på kunstnere som – lige som Arthur Køpcke – kombinerer kunstnerisk aktivitet med organisatorisk aktivitet. Køpcke er jo både kendt for sine læse- og arbejdsstykker fra midten af tresserne og for Galerie Køpcke, som i de tidlige tressere fik en række vigtige udenlandske avantgardekunstnere til Danmark. Og så siger jeg slet ikke noget om hans arbejde med at udbrede kendskabet til Fluxus i Danmark.

Vi har altså været på udkig efter kunstnere, som er nytænkende i deres kunstneriske arbejde, men som også har gode kontakter i den globale kunstverden og som har brugt de kontakter til at give det danske publikum mulighed for at stifte bekendtskab med international nytænkende kunst.

Og vi har fundet de helt rigtige.

Vores legatmodtagere – legatmodtagere i flertal, fordi der er to – undersøger i deres eget kunstneriske virke de grundlæggende elementer i performancekunsten. Den ene har arbejdet med koncepterne tid og rum, særligt fra et naturvidenskabeligt perspektiv, og det er jo grundvilkårene for, at performancekunst overhovedet kan eksistere. Den anden har blandt andet arbejdet med kanon, og begge har arbejdet, og arbejder stadigvæk, med arkivering, som jo er vilkårene for performancekunstens videre eksistens.

Hvis jeg siger ”Six Saints” eller ”Zonkels Kanon” ved I nok godt, hvad jeg taler om.

Bestyrelsen mener at legatmodtagerne med deres måde at arbejde på knytter sig direkte til Køpckes kunstneriske virke. Også Køpcke undersøgte kunstens grundelementer, og også hos ham spillede arkivet en stor rolle. Hans Manuskript af Læse- og Arbejdsstykker fremstår som et arkiv, et rhizomatisk netværk af 128 værker som indgår i stadig nye sammenhænge. I Manuskriptet blander beskrivelser af allerede skabte værker blander sig frit med værker der kræver at blive opført eller overvejet af læseren. Og de tavler, han er mest kendt for, blander nogle udvalgte værker fra Manuskriptet i nye konstellationer.

Og så er der den organisatoriske side af historien. Her er det forholdet mellem handling og dokumentation, bestyrelsen holder for særdeles vigtig. Jeg kan nævne de mange festivals og events, legatmodtagerne organiserede under navnet ”Live Art Denmark”. Jeg kan nævne to Hitparader. Jeg kan nævne Samtalekøkkenerne, hvor gæstfrihed blev brugt som en måde at få publikum til at bidrage og til at diskutere. Her blev selve det organisatoriske arbejde til en slags performance.

Og navnet ”Hitparade” henviser igen til kanon, og derigennem til arkivet. Vi tænker f.eks. på ”Virak Revyen”: ”virak” kan læses som et anagram af ”arkiv”. Hitparaderne og samtalekøkkenerne – jeg nævnte dem lige før – præsenterede helt nye performancekunstværker, eller i hvert fald værker af nyere dato, men Virak Revyen består af ”klassiske” performancekunstværker. Det særlige ved revyerne er, at de skræddersys til publikum – og det publikum er meget diverse. Det kan bestå af kunstforeninger, men lige så godt af arbejdskolleger eller børnefamilier. Andre aktiviteter skræddersyet til børn er Live Art for Børn, KABOOM - kunsten at ødelægge og 50 Farlige ting (alle børn bør prøve).

Ovre i den anden ende af skalaen har legatmodtagerne oprettet VR arkivet for performancekunst, hvor teknologi gør det muligt at opleve performances, man aldrig har oplevet i levende live. Hitparaden og samtalekøkkenerne præsenterede danske og udenlandske kunstnere for et dansk publikum, VR-arkivet gjorde danske performancekunstværker tilgængelige for et internationalt publikum.

Der er meget mere, jeg kunne nævne, men jeg vil stoppe her. I ved godt hvem jeg taler om: Ellen Friis og Henrik Vestergaard Friis. De sidste år har man kunnet træffe dem hos Friisland på Kattegatvej i Nordhavnen. Det er mig en fornøjelse at præsentere dem her som modtagere af Arthur Køpckes mindelegat. 25.000 kroner til hver. Vi er sikker på, at pengene bliver brugt til gavn for mange.

Tillykke, Ellen og Henrik!